

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la proiectul de ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii învățământului superior nr. 199/2023

Analizând proiectul de ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea și completarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 și a Legii învățământului superior nr. 199/2023, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 245 din 27.06.2024 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D710/27.06.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență aduce o serie de modificări și completări atât Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cât și Legii învățământului superior nr. 199/2023.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Referitor la îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 115 alin. (4) din Constituție, potrivit căroră „*Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora*”, considerăm că în preambulul ordonanței de

urgență nu sunt invocate suficiente argumente în susținerea existenței unor situații extraordinare.

Menționăm că, prin Decizia nr. 421/2007, Curtea Constituțională a constatat încălcarea dispozițiilor constituționale prevăzute de art. 115 alin. (4) cu ocazia adoptării unei ordonanțe de urgență, întrucât nu a fost motivată existența situației extraordinare a cărei reglementare nu poate fi amânată, „*invocându-se numai urgența reglementării*”. Prin decizia menționată, Curtea a statuat că „*urgența reglementării nu echivalează cu existența situației extraordinare, reglementarea operativă putându-se realiza și pe calea procedurii obișnuite de legiferare*”.

În vederea respectării art. 115 alin. (4) din Constituție, este necesar ca preambulul ordonanței de urgență să fie completat în sensul menționării tuturor elementelor care conturează existența situațiilor extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, prin descrierea, pentru fiecare soluție legislativă propusă, a situației „*care se abate semnificativ de la obișnuit, este preexistentă urgenței, este cuantificabilă și obiectivă*” (Decizia nr. 60/2020).

De altfel, așa cum rezultă din informațiile publicate pe site-ul Ministerului Educației, se constată că prezentul proiect a fost pus în dezbatere publică cu mai mult de trei luni în urmă, o atare situație fiind de natură a afecta susținerea unor argumente în sensul exigențelor constituționale menționate.

4. În considerarea faptului că prezentul proiect intervine în sfera de aplicare a normelor referitoare la protecția datelor cu caracter personal, apreciem că, în aplicarea prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, era necesar ca proiectul să fie însoțit de o evaluare preliminară a impactului acestuia asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, o astfel de evaluare fiind necesară și pentru realizarea unei analize în raport cu dispozițiile art. 53 alin. (1) din Constituția României, republicată, care prevăd că „*exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune (...)*”.

5. La **preambul**, la **primul paragraf**, pentru cursivitatea normei, recomandăm introducerea conjuncției „iar” înainte de expresia „demersurile întreprinse” și a virgulei înainte de expresia „prin aplicarea acestuia”, precum și reformularea părții finale astfel: „... în

orice formă de manifestare, **inclusiv** violență verbală, fizică și psihologică – bullying”.

La **al 2-lea paragraf**, pentru fluența normei, recomandăm ca virgula care precedă termenul „psihologică” să fie înlocuită cu conjuncția „și”, iar expresia „și au un impact negativ” să fie redată sub forma „și **având** un impact negativ”.

La **al 3-lea paragraf**, pentru același considerent, expresia „se impune” va fi înlocuită cu expresia „**care impune**”.

De asemenea, punctul din finalul paragrafului se va înlocui cu virgulă. Observația este valabilă și pentru alte paragrafe ale preambulului.

La **al 5-lea paragraf**, recomandăm eliminarea cuvântului „tot”, acesta nefiind specific limbajului juridic.

La **al 6-lea paragraf**, pentru o exprimare specifică preambulului, potrivită uzanțelor în materie, recomandăm reformularea acestuia după cum urmează:

„Având în vedere faptul că nivelurile de calificare sunt corelate în cuprinsul legii cu durata studiilor, este necesară precizarea, la **art. 33 alin. (12)** din Legea **învățământului preuniversitar** nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, a formei de organizare, respectiv învățământ cu frecvență zi, **fiind totodată** necesară corelarea prevederilor **art. 33 alin. (9)** cu cele de la alin. (6) **ale aceluiași articol**, în sensul că absolvenții clasei a XI-a din **învățământul liceal**, pentru filierele, profilurile și specializările care au o orientare practică, pot obține, în urma promovării unor probe profesionale specifice sau a unui examen de certificare a calificării profesionale, nivelul 3 de calificare”.

La **al 6-lea paragraf**, semnalăm că textul propus nu este redactat în forma specifică cerută pentru preambulul unui act normativ; prin urmare, se impune reformularea acestuia, astfel încât să debuteze cu sintagme de genul „luând în considerare” sau termeni precum „deoarece”, „întrucât” etc. Totodată, acronimele CJRAE/CMBRAE vor fi redată *in extenso*. Observația este valabilă și pentru **paragraful al 7-lea**, în ceea ce privește acronimele CNEI și ISMB.

La **al 8-lea paragraf**, se va elimina virgula introdusă după sintagma „astfel încât”.

La **al 9-lea paragraf**, pentru o exprimare specifică preambulului, potrivită uzanțelor în materie, recomandăm reformularea acestuia astfel:

„**Având** în vedere numeroasele sesizări venite din partea părinților, atât la Ministerul Educației, cât și la **Consiliul Național** pentru Combaterea Discriminării, sesizări care au relevat nevoia de îmbunătățire a prevederilor legale în vigoare în sensul eliminării condițiilor de medie minimă pentru acordarea burselor de merit, păstrând totuși regula de stimulare a progresului școlar pentru un procent de 30% dintre elevii fiecărei clase, **în ceea ce privește acordarea burselor**, au fost **propușe** o serie de modificări **ale** condițiilor de acordare și a fost introdusă bursa de reziliență pentru a motiva elevii cu rezultate medii să obțină rezultate mai bune, în timp ce **bursa de merit va fi acordată** doar elevilor care obțin performanțe școlare,”.

La **al 12-lea paragraf**, pentru o exprimare specifică preambulului, potrivit uzanțelor în materie, recomandăm reformularea acestuia după cum urmează:

„Având în vedere faptul că îndeplinirea condițiilor de studii necesare pentru ocuparea funcțiilor didactice în învățământul preuniversitar în conformitate cu prevederile art. 176 din Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, va fi posibilă începând cu anul 2029, este necesară și urgentă modificarea **termenelor prevăzute la art. 249 alin. (5)-(7), (9) și (23) din legea respectivă**, pentru toate specializările și programele de studii care asigură pregătirea inițială pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar, aferente atât învățământului preuniversitar, cât și învățământului superior, până la promoția anului 2029, **astfel fiind asigurate condițiile pentru încadrarea în creșe a personalului didactic de predare**,”.

La **al 13-lea paragraf**, pentru fluența normei, recomandăm redarea acesteia după cum urmează:

„În contextul în care, începând cu **data de 1 noiembrie 2023**, a intrat în vigoare Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, **cu modificările și completările ulterioare**, care a reglementat condițiile în care instituțiile publice cu personalitate juridică aflate **în coordonarea, în subordonarea sau sub autoritatea** autorităților administrației publice centrale își pot desfășura activitatea, **stabilind data de 1 ianuarie 2025** ca termen de finalizare a procesului de desființare/reorganizare/fuzionare sau transfer de activitate pentru aceste instituții, dar și condiții legate de numărul de posturi sau numărul de funcții de conducere necesare pentru desfășurarea activităților acestei instituții”.

La **al 14-lea paragraf**, potrivit uzanțelor normative, textul propus va debuta astfel: **„Ținând cont de faptul că, pentru o corelare în aplicabilitate a Legii nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, cu Legea nr. 296/2023, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât procedura de cercetare disciplinară să se desfășoare potrivit prevederilor Legii nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, se impune ...”**.

La **al 15-lea paragraf**, pentru fluența normei, recomandăm ca acesta să debuteze astfel: **„În considerarea faptului că, pentru asigurarea unei evidențe complete a unităților de învățământ care au parcurs procedurile de verificare a calității actului educațional, este necesar ...”**. Totodată, propunem ca expresia „în legea organică a” să fie eliminată, ca superfluă.

La **al 16-lea paragraf**, pentru același considerent, recomandăm ca textul să debuteze astfel: **„Având în vedere faptul că prin Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, a fost introdusă o nouă denumire ...”**.

La **al 17-lea paragraf**, pentru concizia, claritatea și fluența normei, sugerăm ca expresia „și în corelare, totodată, cu recunoașterea” să fie redactată „în corelare cu recunoașterea”.

La **al 18-lea paragraf**, propunem ca textul să debuteze astfel: **„Întrucât se impune a fi realizată armonizarea ...”**.

La **al 19-lea paragraf**, propunem ca textul să debuteze astfel: **„Dat fiind că, pentru a se evita blocarea accesului...”**. Totodată, pentru cursivitatea normei, expresia „pentru a asigura un mecanism” va fi redată sub forma „și pentru a asigura un mecanism”.

La **al 20-lea paragraf**, pentru corectitudinea, fluența și claritatea textului, propunem ca expresia „și cadrul legal de acordare a acestor burse și fondurile constituite în acest scop, este necesar să se asigure cadru legal la nivel primar, astfel încât să fie aprobate prin hotărâre a Guvernului, iar numărul, domeniile, condițiile de finanțare și procedura de acordare a burselor să fie stabilite prin ordin al ministrului educației” să fie reformulată astfel: **„este necesară adoptarea la nivelul legislației primare a cadrului legal, astfel încât cuantumul burselor să fie stabilit prin hotărâre a Guvernului, iar metodologia-cadru de acordare a acestora să fie aprobată prin ordin al ministrului educației,”**.

La **al 22-lea paragraf**, pentru un plus de rigoare în exprimare, expresia „din lipsa unui cadru legal de reglementare” va fi înlocuită cu expresia „în lipsa unui cadru legal”, termenul „elevilor” va fi redactat corect „**elevii**”, iar expresia „nu au beneficiat” va fi redată la timpul prezent, sub forma „nu **beneficiază**”, întrucât este raportată la sintagma „în această perioadă”.

La **al 23-lea paragraf**, pentru același considerent, sugerăm ca partea finală a textului să fie redactată astfel: „... din venituri proprii, pentru dezvoltarea acestora **fiind** necesară luarea unor măsuri care să ajute la implementarea **proiectelor respective**”.

La **al 24-lea paragraf**, pentru concizia și rigoarea exprimării, sugerăm ca expresia „pentru întreg procesul educațional direct din universități” să fie redată sub forma „**pentru procesul educațional din instituțiile de învățământ superior**”. Totodată, după expresia „Legii nr. 199/2023” se va introduce virgula.

La **al 25-lea paragraf**, în acord cu prevederile art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, propunem ca textul să debuteze astfel: „Având în vedere că toate elementele mai sus menționate constituie **situații extraordinare a căror** reglementare nu poate fi amânată...”. Totodată, pentru fluența normei, recomandăm ca expresia „se impune adoptarea” să fie înlocuită cu expresia „**fiind necesară** adoptarea”.

În ceea ce privește **al 26-lea paragraf**, întrucât reia practic elemente din paragraful anterior, propunem eliminarea acestuia.

6. La art. I, pentru respectarea unității redacționale în cadrul actelor normative, **părțile dispozitive** se vor reda potrivit următoarelor modele:

„... La **articolul ...**, **alineatul (...)** se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La **articolul**, **alineatele (...), (...)** și **(...)** se modifică și vor avea următorul cuprins:”;

„... La **articolul ...**, după **alineatul (...)** se introduce un nou alineat, alin. (...), cu următorul cuprins:”;

„... Articolul ... se modifică și va avea următorul cuprins:”;

„... La **articolul ...**, **alineatul (...)** **litera (...)** și **alineatul (...)** se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

Totodată, cu referire la acest element structural formulăm următoarele observații și propuneri:

6.1. La **pct. 1, partea dispozitivă** va debuta astfel: „1. La **articolul 31, alineatul (7)** se modifică ...”. Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din cuprinsul articolului.

În ceea ce privește norma preconizată pentru **art. 31 alin. (7)**, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative propuse, semnalăm că, în forma avută în vedere, aceasta reprezintă o excepție de la regula prevăzută la art. 31 alin. (2) teza întâi, potrivit căreia „*în clasa pregătitoare sunt înscriși copiii care au urmat învățământul preșcolar și împlinesc vârsta de 6 ani până la 31 august în anul în care se face înscrierea*”. Astfel, în forma propusă de inițiator, în clasa pregătitoare din învățământul special ar putea fi înscriși și copii cu cerințe educaționale speciale care nu împlinesc vârsta de 6 ani la data începerii școlii.

În subsidiar, din rațiuni de ordin terminologic, sintagma „cerințe educaționale speciale” va fi înlocuită cu acronimul „CES”, definit la pct. 11 al anexeii.

6.2. La **pct. 2**, cu privire la norma preconizată pentru **art. 33 alin. (7)**, potrivit uzanțelor normative, partea finală a normei va fi redată astfel: „... metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”. Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru norma propusă pentru **alin. (12) teza a treia**.

La norma propusă pentru **alin. (12) teza întâi**, norma de trimitere va fi redată sub forma „**art. 15 alin. (1) lit. d)**”.

6.3. La **pct. 3**, potrivit uzanțelor normative, recomandăm ca norma propusă pentru **art. 62 alin. (2)** să fie reformulată după cum urmează:

„(2) **Metodologiile și programele de limbă, cultură și civilizație românească, ca parte a învățământului antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial și liceal, se aprobă prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.**”

6.4. La **pct. 4, partea dispozitivă** va fi reformulată astfel:

„4. La **articolul 62, după alineatul (2)** se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru alte situații similare din cuprinsul articolului.

Referitor la norma propusă pentru **art. 62 alin. (2¹)**, recomandăm ca sintagma „potrivit ordinului de ministrului educației” să fie eliminată, ca superfluă.

6.5. La pct. 5, partea dispozitivă va debuta astfel: „5. Articolul 66 se modifică...”. Observația este valabilă și pentru pct. 24.

La norma preconizată pentru **art. 66 alin. (1)**, apreciem că, în cazul luării de către unitatea de învățământ preuniversitar a deciziei de instalare a sistemului de supraveghere audio-video, aceasta, în acord cu prevederile Regulamentului general privind protecția datelor, trebuie să informeze părinții sau reprezentanții legali ai elevilor minori, elevii majori și salariații unității respective asupra deciziei luate, având în vedere că decizia în cauză presupune prelucrarea datelor cu caracter personal. Prin urmare, propunem completarea în mod corespunzător a normelor respective.

Totodată, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative propuse, în ceea ce privește decizia de instalare a sistemului de supraveghere audio-video, este de analizat dacă aceasta nu ar trebui să aparțină exclusiv părinților sau reprezentanților legali ai elevilor minori, precum și elevilor majori, ca beneficiari primari ai procesului educațional, urmând ca salariații unității de învățământ preuniversitar să fie doar informați cu privire la decizia respectivă.

În subsidiar, pentru fluența și precizia normei în cauză, sugerăm ca aceasta să debeatze astfel: „(1) Unitatea de învățământ preuniversitar poate decide, cu acordul majorității simple a **părinților sau reprezentanților legali ai elevilor minori și a elevilor majori ...**”.

La **alin. (2)**, potrivit normelor de tehnică legislativă, propunem ca acesta să debeatze astfel: „(2) **Prin excepție de la prevederile alin. (1)**, atunci când există un risc crescut de violență ...”.

În ceea ce privește expresia „un număr semnificativ de sesizări”, apreciem că aceasta este vagă și lipsită de previzibilitate; prin urmare, recomandăm reformularea și detalierea normei.

Totodată, pentru precizia normei, propunem ca partea finală a acesteia să fie redactată astfel: „... **instalarea unui sistem de supraveghere audio-video** poate fi efectuată cu informarea persoanelor vizate, **prevăzute la alin. (1).**”

La **alin. (3) teza întâi**, după expresia „în cazurile prevăzute la alin. (1) și (2)” se va introduce virgula. De asemenea, expresia „punere în funcționare” va fi redată sub forma „punere în **funcțiune**” sau „punere în **stare de funcționare**”.

Referitor la norma propusă pentru **teza a treia**, în ipoteza în care inițiatorul menține soluția prevăzută la alin. (1), potrivit căreia decizia

de instalare a sistemului de supraveghere audio-video se ia și cu acordul salariaților unităților de învățământ preuniversitar, apreciem că nu mai este necesară consultarea acestora; prin urmare, norma va fi reformulată în mod corespunzător. În subsidiar, semnalăm redactarea greșită a termenilor „suprvegherii” și „dispoziilor”.

Totodată, la textul propus, semnalăm că norma de trimitere la alin. (15) este eronată, art. 66 fiind structurat în paisprezece alineate.

La **alin. (5)**, la **partea introductivă**, potrivit limbajului juridic de specialitate, recomandăm ca expresia „Unitatea de învățământ” să fie înlocuită cu sintagma „Unitatea de învățământ **preuniversitar**”. Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **lit. a)**, pentru cursivitatea normei, propunem ca virgula care precedă expresia „a perioadei de stocare” să fie înlocuită cu conjuncția „și”.

Referitor la norma propusă la **lit. d)**, considerăm că unitatea de învățământ preuniversitar nu are competența de a stabili condițiile în care se realizează accesul la înregistrări, ci de a asigura respectarea condițiilor respective, stabilite eventual de Ministerul Educației. Prin urmare, propunem ca norma să debuteze astfel: „d) **respectarea** condițiilor ...”.

La **alin. (6) lit. c)**, sugerăm ca expresia „membru din consiliul de administrație” să fie înlocuită cu sintagma „membru **al consiliului** de administrație”.

La **lit. d)**, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative, este de analizat dacă un termen de 30 de zile este suficient pentru păstrarea înregistrărilor audio-video, având în vedere că este totuși posibilă săvârșirea unor fapte grave, care însă să fie descoperite ulterior termenului respectiv.

La **alin. (8)**, litera „ș” va fi înlocuită cu conjuncția „și”. Totodată, norma de trimitere va fi redată sub forma „**alin. (4)**”. Observația este valabilă și pentru **alin. (11)**.

La **alin. (9) lit. a) și b)**, pentru respectarea prevederilor Regulamentului general privind protecția datelor, propunem inițiatorilor completarea normelor respective, astfel încât accesul la înregistrările audio-video al personalului unității de învățământ preuniversitar, respectiv al reprezentanților DJIP/DMBIP, Ministerului Educației și DGASPC să se facă cu acordul părintelui sau reprezentantului legal al elevului minor ori al elevului major sau, după caz, cu informarea persoanelor vizate.

La **lit. a)**, pentru cursivitatea normei, sugerăm reformularea acesteia astfel:

„a) părintele sau reprezentantul legal al elevului minor, elevul major sau personalul unității de învățământ preuniversitar;”.

La lit. b), pentru evitarea repetiției, recomandăm următoarea formulare:

„b) reprezentații DJIP/DIVBIP, ai Ministerului Educației și ai direcției generale de asistență socială și protecția copilului, denumită în continuare DGASPC;”.

La alin. (11), pentru cursivitatea normei, sugerăm ca partea finală a acesteia să fie redată astfel: „... a beneficiarilor primari, a părinților sau reprezentanților legali ai acestora sau a personalului unității de învățământ preuniversitar”.

La alin. (12) lit. b), propunem eliminarea expresiei „din învățământul preuniversitar”, având în vedere că partea introductivă a articolului debutează cu expresia „În învățământul preuniversitar”.

La alin. (13), expresia „Unitățile administrativ teritoriale” va fi redactată „Unitățile administrativ-teritoriale”, iar partea finală a normei va fi redată sub forma „de către unitățile de învățământ preuniversitar”.

În ceea ce privește norma prevăzută la alin. (14), potrivit uzanțelor normative, aceasta va fi reformulată astfel:

„(14) Instrucțiunile privind supravegherea audio-video care se realizează în cadrul unităților de învățământ preuniversitar și evaluarea impactului asupra protecției datelor se aprobă prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

Întrucât norma care prevede termenul de elaborare a instrucțiunilor este o dispoziție finală, aceasta va fi prevăzută în cadrul unui articol separat, marcat cu cifră romană, eventual ca alineat distinct în cadrul art. III, după următorul model:

„... În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Educației elaborează instrucțiunile prevăzute la art. 66 alin. (14) din Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare”.

6.6. La pct. 6, pentru asigurarea caracterului complet al normei propuse la art. 69 alin. (10¹), expresia „la nivel județean” se va înlocui cu expresia „la nivel județean și al municipiului București”.

6.7. La pct. 7, potrivit uzanțelor normative, propunem ca ultima teză a art. 69 alin. (13), să fie reformulată astfel:

„Modelul planului educațional personalizat, **precum și modul de întocmire și monitorizare a acestuia se aprobă** prin ordin comun al ministrului educației, al ministrului familiei, tineretului și egalității de șanse și al ministrului sănătății, care se publică în **Monitorul Oficial al României, Partea I.**”

6.8. La **pct. 8**, textul propus pentru **partea dispozitivă** va debuta astfel: „**8. La articolul 76, alineatul (5) litera j) și alineatul (10) se modifică ...**”.

Cu privire la modificarea **art. 76 alin. (10)**, referitor la prevederea potrivit căreia Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse asigură sprijin financiar elevelor gravide și elevilor părinți, pentru precizia și previzibilitatea normei, este necesară stabilirea modului în care elevii respectivi sunt sprijiniți financiar de către acest minister.

6.9. La **pct. 10**, la norma prevăzută pentru **art. 106 alin. (5)**, potrivit uzanțelor normative, cuvântul „menționate” se va înlocui cu termenul „prevăzute”. Totodată, pentru precizia și previzibilitatea normei, recomandăm precizarea categoriilor de activități care se desfășoară în afara unității de învățământ preuniversitar și în timpul cărora poate fi interzisă folosirea de către elevi a dispozitivelor prevăzute la alin. (4).

6.10. La **pct. 11**, pentru claritatea intervenției legislative, având în vedere că la normele propuse pentru **art. 108 alin. (11) și (17)** rămâne nemodificată o singură literă, sugerăm ca intervenția legislativă să vizeze cele două alineate în integralitate.

În ipoteza însușirii acestei observații, **partea dispozitivă a pct. 11** ar debuta astfel: „**11. La articolul 108, alineatele (1), (4), (5), (8), (11), (12) și (16)-(18) se modifică...**”.

Pentru claritatea și corectitudinea normei propuse pentru **art. 108 alin. (1) teza întâi**, după expresia „cu frecvență de zi” se va introduce virgula.

La **teza a doua**, potrivit uzanțelor normative, propunem următoarea formulare: „**Metodologia-cadru de acordare a burselor se aprobă, la propunerea Consiliului Național pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar, denumit în continuare CNFÎP, prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.**”

La textul propus pentru **teza a treia**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „este aprobată” se va înlocui cu sintagma „**se aprobă**”.

La **alin. (5) teza a doua**, expresia „metodologia cadru” va fi redactată „**metodologia-cadru**”.

La norma propusă pentru **alin. (11) lit. a) teza întâi**, pentru cursivitatea normei, propunem ca partea finală a acesteia să fie redactată astfel: „... la Jocurile Olimpice, **la** Jocurile Paralimpice **sau la** Jocurile Olimpice de Tineret.”.

Pentru un plus de rigoare în exprimare, propunem ca **partea introductivă a alin. (12)** să debuteze astfel: „**(12) Finanțarea burselor** elevilor din învățământul preuniversitar **se asigură** din bugetul ...”.

Totodată, pentru unitate de redactare, sugerăm ca norma propusă la lit. a) să debuteze astfel: „**bursele de merit** cumulate cu **bursele de reziliență** se acordă ...”.

Pentru același considerent, recomandăm ca norma preconizată pentru **lit. c)** să debuteze astfel: „**c) bursele sociale se acordă** pentru ...”. Observația este valabilă și pentru **lit. d) și e)**.

6.11. La **pct. 12**, în ceea ce privește norma preconizată pentru **art. 108 alin. (1¹) lit. a)**, sugerăm eliminarea parantezelor; observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare din proiect.

La **lit. b) și c)**, pentru unitate de redactare cu celelalte elemente ale enumerării, propunem următoarea redactare:

„**b) bursă de merit;**

c) bursă de reziliență;”.

6.12. La **pct. 14**, cu privire la norma propusă pentru **art. 108 alin. (8¹)**, pentru evitarea repetiției, recomandăm eliminarea expresiei „precum și” introdusă după expresia „la domiciliu”.

6.13. La **pct. 15**, pentru o redactare corectă a normei propuse pentru **art. 108 alin. (12¹)**, după sintagma „unitate de învățământ preuniversitar” se va introduce virgula.

6.14. La **pct. 17**, cu privire la norma propusă pentru **art. 113 alin. (1) teza a doua**, potrivit uzanțelor normative, sugerăm redactarea părții finale astfel: „... se aprobă prin ordin al ministrului educației, **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.**”.

La **teza a treia**, pentru cursivitatea normei, propunem ca expresia „cuantumul stimulentele financiare acordate elevilor, profesorilor care i-au pregătit” să fie redactată astfel: „**precum și** cuantumul stimulentele financiare acordate elevilor **și** profesorilor care i-au pregătit”.

6.15. La **pct. 18**, referitor la norma propusă pentru **art. 117 alin. (10¹) teza întâi**, potrivit uzanțelor normative, recomandăm reformularea părții finale astfel: „... se aprobă, **la propunerea ARACIIP**, prin ordin al ministrului educației, **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”.

6.16. La **pct. 19**, partea finală a normei preconizate pentru **art. 120 alin. (1¹)** va fi redactată astfel: „... în coordonarea **metodologică** a Ministerului Educației prin **inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București**”.

6.17. La **pct. 20**, pentru respectarea uzanțelor normative și asigurarea preciziei normei, propunem redactarea acesteia după cum urmează:

„(9) Prin excepție de la **prevederile alin. (2) lit. b) și c)**, statul asigură finanțarea de bază și pentru unitățile de învățământ particular și confesional autorizate **să funcționeze provizoriu** care nu percep taxe de la beneficiarii primari.”

6.18. La **pct. 21**, **partea dispozitivă** va fi redată astfel:

„**21. La articolul 149, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:**”.

Observația este valabilă și pentru **pct. 30**.

La norma propusă pentru **art. 149 alin. (3)**, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative, este de analizat dacă norma de trimitere nu ar trebui să vizeze întregul art. 188, și nu doar alin. (1).

Totodată, trimiterea la actul normativ se va face sub forma „**Legea nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare**”. Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru **alin. (4)**, precum și pentru norma propusă la **pct. 23** pentru **art. 153 alin. (2)**.

6.19. La **pct. 24**, potrivit uzanțelor normative, propunem ca partea finală a normei preconizate pentru **art. 166 ultima teză** să fie redată astfel: „... se aprobă prin ordin al ministrului educației, **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”.

Având în vedere că art. 166 se modifică în totalitate și va fi format dintr-un singur alineat, **pct. 25**, prin care se dispune abrogarea art. 166 alin. (2), va fi eliminat. Ca urmare, **pct. 25-31** vor fi renumerotate în mod corespunzător.

6.20. La **actualul pct. 26**, potrivit uzanțelor normative, propunem reformularea normei propuse pentru **art. 171 alin. (2)** astfel:

„(2) Modul de organizare a practicii pedagogice se aprobă prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

6.21. La actualul pct. 27, partea dispozitivă va debuta astfel:

„27. La articolul 176 alineatul (1) litera e), punctul (ii) se modifică ...”.

6.22. La actualul pct. 28, partea dispozitivă va fi redactată astfel:

„28. La articolul 176 alineatul (1) litera e), după punctul (iii) se introduce un nou punct, pct. (iv), cu următorul cuprins:”.

6.23. Referitor la intervenția legislativă propusă la actualul pct. 29, având în vedere legătura tematică cu alin. (5), recomandăm ca intervenția legislativă să vizeze modificarea acestui element structural. Astfel, pct. 29 ar putea avea următorul cuprins:

„... La articolul 209, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) În cazul în care cadrul didactic este cercetat pentru una din faptele prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) sau pentru fapte care constituie infracțiuni incompatibile cu funcția didactică, pe perioada desfășurării cercetării disciplinare sau a urmăririi penale, acesta nu va desfășura activități didactice cu beneficiarii primari, cu păstrarea corespunzătoare a drepturilor salariale”.

6.24. La pct. 31, partea dispozitivă va debuta astfel: „31. La articolul 249, alineatele (5)-(7), (9) și (23) se modifică ...”.

În ceea ce privește norma propusă pentru art. 249 alin. (5), precizăm că actul de bază nu folosește expresia „învățător-educatoare”; prin urmare, sugerăm revederea terminologiei utilizate. Observația este valabilă și pentru normele propuse la alin. (7) și (9).

7. La art. II alin. (1), pentru o informare completă asupra intervențiilor legislative suferite de actul normativ, expresia „Legea nr. 198/2023” va fi redată sub forma „Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare”.

La alin. (2), recomandăm ca termenul „respectiv” să fie redat între virgule, iar virgula care precedă expresia „se realizează” să fie eliminată. De asemenea, expresia „art. 213, art. 214, art. 215” va fi redată sub forma „art. 213-215 din Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare”.

La **alin. (3) teza întâi**, recomandăm ca norma să fie reformulată astfel: „(3) **La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3866/2012 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Colegiului Central de Disciplină al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și ale colegiilor de disciplină de pe lângă inspectoratele școlare județene, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 311 din 9 mai 2012, se abrogă.**”.

8. La art. III, potrivit uzanțelor normative, recomandăm reformularea normei după cum urmează:

„**Art. III. - În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, modelul, conținutul și procedura de completare a registrelor prevăzute la art. 117 alin. (10) lit. r) din Legea nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, se aprobă, la propunerea Agenției Române pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar, prin ordin al ministrului educației, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.**”

9. La art. IV, formulăm următoarele observații și propuneri de tehnică legislativă și de redactare a textului:

9.1. La pct. 1, partea dispozitivă va debuta astfel: „1. **La articolul 17, după alineatul (4) se introduce ...**”. Observația este valabilă și pentru alte situații similare din cuprinsul articolului.

Referitor la norma propusă pentru **art. 17 alin. (4)¹**, este de analizat dacă aceasta nu reprezintă o dublă reglementare în raport cu prevederile art. 139 alin. (4) din Legea învățământului preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, sugerăm revederea și, după caz, eliminarea normei.

Semnalăm, totodată, că acronimul CNFÎP nu a fost definit în cuprinsul proiectului sau al actului de bază, fiind necesară redarea acestuia *in extenso*.

9.2. La pct. 2, partea dispozitivă va debuta astfel: „2. **Articolul 45 se modifică ...**”. Observația este valabilă și pentru **pct. 5 și 11**.

În ceea ce privește înlocuirea expresiei „diplomă de masterat” cu sintagma „diplomă de **master**”, semnalăm că o expresia similară este prevăzută și la art. 104 alin. (7), fiind necesară intervenția legislativă și asupra acestui element structural.

9.3. La **pct. 3, partea dispozitivă** va debuta astfel: „**3. La articolul 46, alineatul (1) se modifică ...**”. Observația este valabilă și pentru alte situații similare din cuprinsul articolului.

9.4. La **pct. 4, partea dispozitivă** va debuta astfel: „**4. La articolul 61 alineatul (6), litera b) se modifică ...**”. Observația este valabilă și pentru **pct. 9**.

În ceea ce privește norma preconizată pentru **art. 61 alin. (6) lit. b)**, pentru unitate terminologică cu actul de bază, propunem ca expresia „**învățământul universitar dual**” să fie redată sub forma „**învățământul superior dual**”.

9.5. La **pct. 6**, pentru fluența normei propuse pentru **art. 69 alin. (8) lit. b) teza întâi** și pentru corelare cu norma prevăzută la lit. a), la care face trimitere, sugerăm ca aceasta să debuteze astfel: „**b) specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în una dintre instituțiile de învățământ superior sau de cercetare-dezvoltare din afara țărilor prevăzute la lit. a), aflate printre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior ale lumii, dobândesc ...**”.

Totodată, la **teza a doua**, potrivit uzanțelor normative, partea finală a normei va fi redată astfel: „... aprobate prin ordin al ministrului educației, **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”.

La **lit. c) și d)**, pentru precizia normei și pentru corelare cu prevederile lit. a), recomandăm ca expresia „**instituții din străinătate**” să fie înlocuită cu sintagma „**instituții de învățământ superior sau de cercetare-dezvoltare din străinătate**”.

9.6. La **pct. 7**, pentru fluența normei preconizate pentru **art. 128 alin. (13) teza întâi**, recomandăm ca expresia „**pentru stagii de cercetare în străinătate**” să fie redată sub forma „**precum și pentru stagii de cercetare în străinătate**”.

9.7. La **pct. 8**, având în vedere legătura tematică a normei propuse pentru **alin. (8) al art. 150** cu alin. (6), recomandăm ca intervenția legislativă să vizeze introducerea după acest element structural a unui nou alineat, marcat alin. (6¹).

9.8. La **pct. 9**, având în vedere că intervenția legislativă vizează doar **lit. a)** de la **art. 180 alin. (4)**, expresia „**(4) În învățământul superior, învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde:**” se va elimina.

9.9. La **pct. 10**, cu privire la norma propusă pentru **art. 219 alin. (6)**, semnalăm că expresia „**conform legislației în vigoare**” este

lipsită de precizie și previzibilitate; prin urmare, este necesară indicarea normelor avute în vedere.

9.10. La **pct. 11**, propunem renunțarea la intervenția legislativă preconizată, ca fiind lipsită de eficiență juridică, având în vedere că, potrivit legislației în vigoare, programele universitare de masterat didactic, organizate în conformitate cu Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, au intrat deja în lichidare la data intrării în vigoare a Legii nr. 199/2023.

9.11. La **pct. 12, partea dispozitivă** va fi reformulată după cum urmează:

„13. **La anexă, punctul 51** se modifică și va avea următorul cuprins.

La norma propusă pentru **pct. 51 al anexei**, recomandăm eliminarea parantezei „(STIM)”, întrucât acronimul respectiv nu este folosit în cuprinsul legii.

PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 673/28.06.2024